

Petr Šabach
**Rothschildova
flaška**

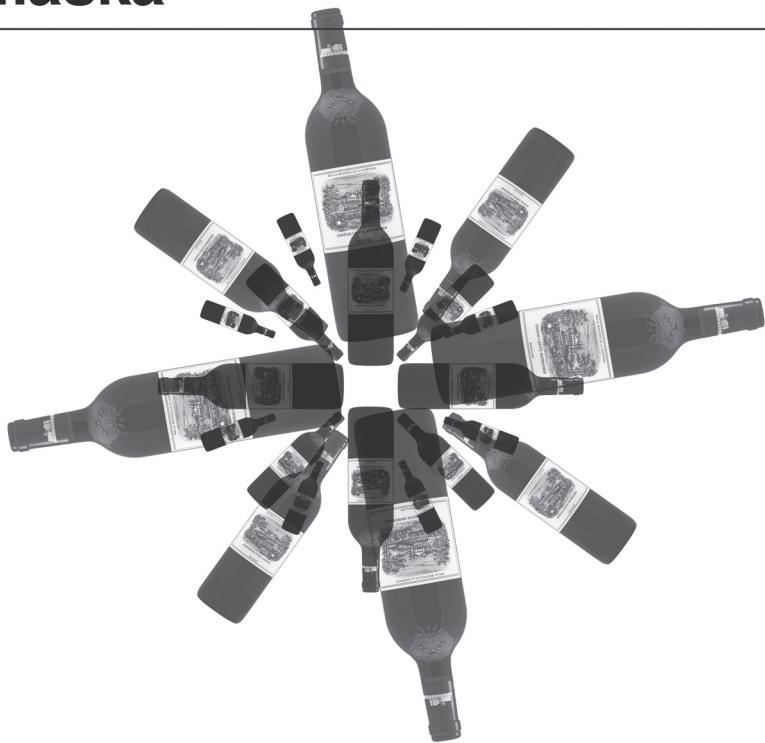
naseka

Petr Šabach Rothschildova flaška

Petr Šabach Rothschildova flaška

NAKLADATELSTVÍ PASEKA
PRAHA – LITOMYŠL
2015

Copyright © Petr Šabach, 2015

Cover © Jan Šabach, 2015

ISBN 978-80-7432-624-0 (váz.)

ISBN 978-80-7432-625-7 (epub)

ISBN 978-80-7432-626-4 (mobi)

ISBN 978-80-7432-627-1 (pdf)

■ „Něco vám poradím...“ řek mi onehdá můj zubař, „zkuste se při čištění zubů tvářit jako idiot.“

„Díky, doktore!“ řek sem. „Není nad dobrou radu...“

Právě sem se vrátil z úřadu, kde mi jedna paní, který sem odevzdal věci potřebný pro vyřizování důchodu, povídá tak skoro zvesela: „Že to ale uteklo, že jo...?!“

„Jak komu...“ řek sem a říkal si, jestli je možný, že mi ta ženská vidí do hlavy, protože to není až tak dlouho, co sem se se svejma kamarádama, co je znám odnepaměti, bavil o tom, jestli nám náš život připadá krátkej nebo dlouhej nebo tak ňák jako přiměřenej, a já jedinej sem tvrdil, že mně se zdá, že už tu sem fakt dlouho, a ostatní se na mě při tom dívali naprosto nechápavě a říkali mi s nehraným údivem: „To si snad děláš srandu nebo co...?!“ ale já si nemůžu pomoct, mně to tak prostě přijde.

Takže sem se vrátil z toho úřadu a teď mi nezbejvá než čekat, kolik mi to monstrum, který si bůhvíproč říká stát, ta banda darmošlapů, co vás celej život šklubou jako husu zaživa, tak kolik mi teda nechaj tyhle gangsteři na holý přežití. Tak to sem teda zvědav... Kdo z vás kdy viděl stát, do háje?! Řeknu vám, že jenom když slyším to slovo, tenhle „stát“, tak z toho mám tep jako horskej rejsek, dobrejch sto padesát za minutu, a do toho všeho jedna extrasystola za druhou. Proboha, kde mám papírovej pytlík, kdybych se náhodou rozdejal...?!

Já vám povím, co je to stát. Půjdu na obecní úřad s žádostí o vodovodní přípojku a tam mi takovej skrček, co si o sobě myslí, že je místní Ludvík Čtrnáctej, řekne: „Tak to budete muset zaplatit pokutu...“

„Ale dyť já du s žádostí. S pouhou žádostí! Jak tu může bejt řeč o pokutě, když teprve nesu supliku ve věci, která eště nenastala?!“

„Tři tisíce. Tři tisíce a já vám to vyřídím...“ uzavře to úředník a pak odtančí někam do svejch královských zahrad, zatímco já si s pocitem stínu na zdi nebo hovna u plotu roztřeseně měřím puls. Do prdele s celým státem! A to já patřím k těm umírněnějším, k takovejším spíš sraabům, to mi můžete věřit, protože za ty léta, co sem zažil fungování toho předešlýho státu a teď zase tohodle zbrusu novýho, mám tolik neurotickejch příznaků, že by to vydalo na středně tlustý skripta.

Nejlepší je vždycky uvíst nějakej příklad, takže třeba tenhle. Jednou sem, po všech mejch neblahejch zkušenostech s úřadama všeho druhu, zašel na finanční úřad čistě proto, abych se ubezpečil, že mám všechno ve vztahu „stát“ a „já“ v naprostým pořádku, a co je na tom nejhorší, já tam, vůl, zašel z vlastní vůle. Vůl z vlastní vůle by se to mohlo jmenovat. Žádnej dopis, co by mě k něčemu vybízelo, nic takovýho sem neobdržel, prostě sem se jen chtěl předposraně ubezpečit, že mám všechno tak, jak to má bejt, že svědomitě a včas odvádím státu

daně, a udivenýmu vedoucímu oddělení – protože sem trval na tom, že chci mluvit „s někým, kdo to tu vede“ – sem vysvětloval, že se du jen přeptat, jestli jim, teda státu nebo komu vlastně, tak jestli náhodou něco nedlužím. Vedoucí na mě hleděl několik dlouhejch vteřin, a možná, že i minut, a pak si to nechal celý pro jistotu zopakovat ještě jednou, a když se vzpamatoval, tak se nadech a povídá, že všechno osobně zkontroluje, a to tak, že každičkou položku. „Žádný dluh, pane. Žádné penále vám nehrozí!“ ujistil mě za nějakou tu chvíli. „Všechno máte v naprostém pořádku...“ Tak sem se zved, podali sme si ruce a on mi eště řek: „Víte, to se skutečně jen tak nevidí, takový přístup, co jste projevil, a já vám teď něco povím, pane: Víte, já si u některých výtečníků dělávám záporná znaménka. A u vás já si udělám naopak znaménko kladné! U vás si udělám, pane, vykřičník. A to červený. A co jeden. Udělám hned tři!!!“ Radostí se mi až zamotala hlava a měl sem pocit, že on je fajn a já sem fajn a koneckonců celej život je vlastně fajn.

A jak už sem holt takovej, tak tam zase za nějakej čas volám, jestli mám všechno v pořádku, a někdo mi do telefonu oznámil, že tenhle chlápek prej onemocněl a za krátko nato zemřel, a já jen řek, že to je mi teda fakt líto, i když, upřímně řečeno, sem spíš litoval sebe, protože někde mezi těma všema složkama, co po něm zbyly a co teď dostane do ruky nějakej jinej referent, a dost

možná, že mladej a agilní pablb, leží i složka, na který zárej hned vedle mého jména tři obrovský vykřičníky. A ten novej úředník se nad nimi sklání a šeptá si: „Tak vida... a máme tě!“ No a neuplynulo ani pár měsíců a bylo mi řečeno, že po mně stát chce nějaký potvrzení o bezdlužnosti, takže sem zavolal na finanční úřad a řek sem jim, co a jak bych od nich potřeboval, a domluvil sem se s nějakou paní, a abych se tam prej stavil druhej den v jednu po poledni, a eště mi sdělila, že jak se na to tak zběžně dívá do počítače, tak že nikde nevidí žádněj problém, kterej by jí bránil v tom mi to potvrzení vystavit. Takže sem se tam druhej den vydal a ten, kdo zná Finanční úřad pro Prahu 6, ví, o jak zoufale depresivní budově teď mluvím.

Sedím na chodbě, dřepím na lavici a pozoruju, jak kolem mě procházej úřednice a sem tam úředník a vždycky držej nějaký lejstra v podpaždí, a takový to jejich rázný zaklepání na dveře, který hned nato, aniž by čekali na nějaký „dále!“, prudce otevřou a pak v nich zmizej. No a tak tu sedím a pozoruju ty jejich úřednický hrátky, a kdybych svýho času sám nepracoval v podobným zařízení, tak jim na to snad i skočím, ale takhle ne, vím, že každej z nich si prostě občas musí protáhnout nohy a vypadnout za každou cenu ze svýho kanclu, jinak by přišel o rozum. Sedím a rozmrzele koukám na hodiny, protože už je čtvrt na dvě, a takhle tam chmurně civím

a naslouchám mlaskání všelijaký domácí obuvi těch dam a sem tam vzdálenýmu bouchnutí dveří a občasnýmu zakašlání a taky zvukům tekoucí vody na toaletách, a zhruba ve tři čtvrti na dvě se před dveřma, u kterejch tu vartuju, objeví žena, co chrastí klíčkama, a já vstanu a pronesu spíš polohlasně: „Ste měla rybu?“ a pak si ta žena sedá k počítači a tiše a vytrvale na něm zlehýnka cvaká až do chvíle, kdy mi oznámí: „Tak tohle jsem včera přehlídla. Dlužíte nám dvacet šest tisíc...“ Nejdražší ryba, o který sem kdy slyšel...

Vracím se pěšky po nábřeží až na Klárov a pak dál na Kampu, že si dám pár piv U Blbejch, což je dneska John Lennon Pub a U Blbejch se to dřív jmenovalo proto, že se tam jednou netočilo pivo prostě proto, že ho hostinský zapomněl objednat. Kam jinam sem se měl tenkrát ve svém ponurým rozpoložení odebrat než právě tam. Mimochodem: dnešní mladší, ale přece jenom pomalu stárnoucí ročníky už neříkaj těm kulatejm brejličkám lennonky, ale potterky, a ty nejmladší si musej na svýho hrdinu v těchhle brejličkách teprve počkat. A na Kampě mladej Japonec s mapou, a že prej Kundera a Kafka ho zajímaj, a kam že se má vydat? Tak sem mu řek, že jestli chce vidět Kunderu, tak ať si zaletí do Paříže, a jestli chce zažít něco z Kafky, tak ať si veme taxíka a jede na adresu Finanční úřad, nábřeží Kapitána Jaroše 1000/7. Koukal do svýho sešitu Moleskine, do kterýho

sem mu to pečlivě vypsal, a moc a moc mi děkoval. Byl takovej malinkej, ten Japonec. Možná, že se mu tam ani nepodařilo otevřít dveře, jak vysoko tam maj kliky.

A o pár dní pozdějc sedím zase pro změnu v bance a nejsem tu pochopitelně sám, je nás tu „sila lidu“, jak říkávala moje babička, a v dlaních mačkáme číslíčka a čekáme, až na nás přijde řada. Bylo mi jasný, že i když se mi automat snažil namluvit, že moji čekací dobu odhaduje na patnáct minut, bude třeba tenhle odhad vynásobit nejmíň třema, protože tu bylo tolik lidí, že nebylo kam si sednout. Stoup sem si ke zdi a řek si, že zatím se nebudu nějakým tím jejich melodickým „plonk! plonk!“ nijak vzrušovat, protože tady se to evidentně povleče, a ze stejnejch důvodů sem ani nevejral na to, jak se posouvá pořadí, ale nedalo mi to, a tak sem se přece jenom občas juknul, ale s takovým tím naprosto lhostejným výrazem, spíš s takovým, kterej by lidem kolem vzkazoval: „Vida, tak to sem čekal horší...“ A jak tam takhle stojím, tak zašvidrám očima na číslo jedný babky pod sebou, a když říkám babky, jasně si uvědomuju, že byla možná o pár let mladší než já, ale to je fuk, hlavní je to, že koukám a ona má nějaký podezřeale jiný číslo, než o který se teď na těch světelnějch tabulích hraje. Dyť já přišel před chvílí a mám dvě stě pět a další lístky už sou jistě těsně pod tři sta, tak jakejchpak dvacet osm?! „Plonk! plonk!“ a zase trojmístný, a ta babka sedí úplně

klidně, disciplinovaně, je vidět, že na fronty všeho druhu je za celej svůj život zvyklá, že je zocelená, zakalená, že takhle to chodí, úřad je úřad, někdo je pán, druhý je kmán, dokonalá úřednická lobotomie provedená na možná původně krásný a mladý slečně, ale mně to za chvíli nedalo, a když sem se na základě několika dalších kradmejch pohledů ujistil, že se nepletu, že tu ta nešťastnice doopravdy žmoulá lístek, kterej v týhle hře nemá co pohledávat, tak sem si varovně odkašlal, abych ji nepolekal, předklonil sem se a tlumeně se jí ptám: „Jak dlouho už tady, prosím vás, čekáte...?“ Zvedla ke mně oči, ale nedá se říct, že nějak zvlášť překvapeně, a nejistě pokrčila rameny, že neví, ale že už dlouho.

„Ale vy jste měla být dávno na řadě!“ říkám jí.

„Myslíte?“ rozhlíží se popleteně.

„No jistě, ukažte... Vy máte číslo dvacet osm, to muselo být podle mě na řadě někdy kolem desáté hodiny... Kde jste si ho vytiskla? Který z těch automatů vám ho vydal?“

„Vytiskla?!“ zděsila se. „Já si nic nevytiskla! Táhle jsem si ho vyzvedla...“ ukazuje mi rukou s číslem v dlani směrem k plastovému koši, co stojí v bance hned u vchodu.

„Jéžíšmarjááá!“ neudržel sem se. „To snad ne, paní... To je koš, kam lidi, co dou vodsud, lístky vyhazují!“ Podívala se na lístek, na mě a pak zase na lístek a pak

zavrtěla hlavou: „Tak já už se v tom vážně nevyznám... A co mám teď, podle vás, dělat?“

„No...“ prones sem nejistě, „jestli moc nespícháte, tak já vám přinesu nověj... platnej...“ a pak se mi jí v jediný vteřině zželelo tak, že sem dal přednost jinýmu, lepšímu řešení, a vzhledem k tomu, co následovalo, bych se vůbec nebál použít výrazu „absolutně nejbáječnější věc, která mě mohla napadnout“. Jednoduchý a elegantní jako ty nejkrásnější šachový tahy, a tak když se na tabuli konečně objevilo moje číslo a ozvalo se tichý „plonk! plonk!“, tak sem řek jen: „Pojďte se mnou, to bude dobrý...“ a zašel s ní k příslušný přepážce, u který sem vysvětlil usměvavýmu mladýmu zaměstnanci banky, že pouštím tuhle paní před sebe, protože zkrátka a dobře, no, že ji prostě pouštím před sebe. Postavil sem se kousek opodál a čekal, až to s ní vyřídí, což trvalo namouduši nejmíň dvacet minut, a když se ta paní konečně vykolíbala, aniž by mně řekla aspoň „Čau, vole!“, tak zase „plonk! plonk!“, ale ne mejch dvě stě pět, ale hnedka dvě stě šest a chlap, co měl to číslo, byl rychlejší než blesk a už cpal svůj idiotskej ksicht pod skleněnou přepážku, čeština pro to má jeden krásnej archaismus „vpejřit“, a to „vpejřit“ znamená rychle něco někam vrazit, a přesně takhle tam tenhle chlap prostě a jednoduše vpejřil svůj ksicht a já byl zase druhej, a to už sem si říkal, jestli sem to s tím svým číslem

náhodou někde nepojebal, a když konečně ta kobyli hlava, co mě předběhla, vypadla, tak sem se k tomu okýnku vecpal „plonk! neplonk!“ a vysvětluju tomu mladíkovi za sklem, jak to se mnou je a že sem tu paní jen pustil před sebe, ale číslo že mám, a ukazuju mu ho a přežehluju ho před jeho zraky prstama a on jenom civí a říká mi, že si musím pro nový.

„Ale já ho mám!“ říkám mu a mávám lístečkem tak prudce, až se třepotá. „Já ho mám! Tady ho mám, pane! Tady!“

„Lituji, musíte si opatřit nové pořadí.“

„Opatřit?!“ zírám na něj. „Opatřit nové?! Ale já tu čekal skoro hodinu, možná hodinu a čtvrt...“

„Lituji, pane!“

„Tak di do prdele!“ zapichuju ukazováček do skla směrem mezi jeho oči.

„Přeji hezký den!“ říká nevzrušeně.

„Di do prdele!!!“ řeknu eště jednou.

„Přeji hezký den!“ opakuje jako robot. Přesně tak, jak ho to naučili v nějakým posraným kurzu.

Mně nemusí žádněj zubař radit, jak se mám tvářit...

I když... Tak úplně jednoduchý to taky není. Když sem si vyřizoval novou občanku, tak tam zase proti mýmu výrazu protestovali. Tam nechtěli, abych se na ně usmíval jako šťastnej idiot, tam to pro změnu musí bejt navážno, takže to pak dopadá tak, že svět je plnej

zmatenejch jedinců, který ani pořádně nevědí, jak se mají tvářit. Prostým výsledkem tohohle všeho je, že na všech fotkách vypadáte jako idiot těsně po čištění zubů a u zubaře se tváříte jak u fotografa a nakonec už ani nevíte, kdo je tu zubař a kdo fotograf. Sedím v tý jejich kabině, a když mi ukazují fotku, co se mnou na třetí nebo čtvrtěj pokus pořídili, a já se dívám na obrazovku před sebou, ze který se na mě mračí nějakej cizí grázl nasranej na všechno kolem sebe, chlap, kterej si to evidentně posral jen a jen vlastní blbostí a teď to chce posrat i těm druhejm, a když mně v hrůze dojde, že sem to já, tak jen sklopím oči a zašeptám: „Dobrotivý bože...“ a úřednice se ptá: „Spokojen?“

„Jako trestanec,“ zamumlám, „dočista jako pravej trestanec...“

A úřednice, aniž by zvedla oči od formuláře, se mě zeptá: „Propuštěn na amnestii?“ A já, protože už nemám ani chuť, ani sílu komukoliv cokoliv vysvětlovat, jen pokejvu smutně hlavou.

■ Ráno mě všechno bolí, jak kdybych se vrátil z noční směny. Možná, říkávám si s očima eště pevně zavřenejm, že žiju dva životy. Jeden je ten denní a druhej snad somnambulní nebo upíří, co já vím...

Možná, že pokaždý, když usnu, tak zase vstanu, oblíknu se a du na noční šichtu. Jak si jinak vysvětlit, že se

cejtím pokaždý poránu jak spráskanej pes? Možná, že každou noc odcházím spícím městem tvrdě pracovat do nějaký fabriky, kterou vede geniální šílenec, kterej nás takhle zotročil stovky nebo snad i tisíce, možná, že je to celosvětový spiknutí několika geniálních šílenců, který nás takhle zneužívaj k robotě, za kterou nám samozřejmě neplatěj. Možná, že si se svejma nočníma kolegama tykám, protože to sou mý dlouholetý part'áci, a sem tam s nima prohodím i pár slov o tom, jak sem se měl přes den, a co oni a co jejich rodiny a děti a vůbec. „Tak kam letos na dovolenou?!“ ptám se přes rameno Františka, když spolu táhnem ocelovou traverzu přes tovární dvůr, a on za mnou funí a mumlá něco o tom, že jediný, co si přeje, je konečně si už trochu vorazit. „Nic jinýho než to si, kámo, nepřeju...“ funí jak grizzly a já na to souhlasně kevjám hlavou a říkám, že má recht, že už toho mám taky plný zuby.

Anebo je to prostě jen tím, že už sem přece jenom trochu starej. Starejm lidem se blbě leze z postele. Například já se každý ráno belhám do kuchyně jak nějaká bába s chrastím, chytám se rukama všech klik, co mám po cestě, a opírám se oběma dlaněma o zdi, a teprve až tak po pěti minutách, rozhodně ne dřív, se můžu narovnat natolik, že dostanu svou bradu nad okraj dřezu. Jestli mám ale pravdu s tím, že chodím každou noc někam na tu hororovou robotu, tak myslím, že si tam nevedu

až tak špatně. Možná, že dokonce výborně. Možná, že se tam o mně říká: „Panečku, to je fachman!“ Možná, že hned za píchačkama visí můj portrét společně s nápisem *Pracovník měsíce*, zatímco v normálním bílým dni funguju jen tak tak a motám se světem s permanentně naběhlejma víčkama, spíš mrtvej než živej.

Ale kdo mě to vlastně unáší? Kdo má zájem na tom, abych měl každý ráno ruce tak krátký, že si nemůžu ani pořádně utírat zadek? Nějaký ty krkavci, jejichž podobu si pučujou černokněžníci, nebo se to dneska dělá nějak modernějc? Něco jako ďábelskej teleport? To si mě v posteli rozeberou na atomy a před tovární halou zase složej dohromady? Jenže – je tady ta stará poučka o tom, že nejjednodušší řešení je nejpravděpodobnější, a to by znamenalo, že platí spíš ta druhá teorie, ta, co říká, že je to v mém případě spíš věkem. A potom – co já si pamatuju, dyť já byl unavenej skoro pořád. Už jako dítě sem se všude sotva vlek. No jistě, občas vás nějakěj ten sadistickej tělocvikář přinutil k prudšímu běhu, ale to bylo tak všechno. Kdy já byl v životě vlastně čilej? Kdy sem radostně vyskočil z postele a začal poletovat po ložnici jako motýl? Plnej energie, která musela za každou cenu ven? Dyť mně pořád jen padala hlava na prsa, už u snídaně to začínalo a pak ve škole pokračovalo, až do pozdního odpoledne, a svým věčným klimbáním u večeře sem rodiče doháněl až

k naprostému zoufalství. Matka mi měřila teplotu snad každéj den a otec mě pozoroval s pohledem sedláka, kterému porodní bába sděluje, že se mu právě narodila šestá holčička v řadě. Bolelo mě všechno. Vzpomínám si s matnou hrůzou v zátylku i na to, jak mě v mládí bolely kosti z překotného růstu. Já dokážu jako jeden z mála pochopit, že sou každý ráno tramvaje a vůbec všechno, co se pohybuje, ať už nad nebo pod zemí, plný zhroucenejch školou povinnejch starců, hledících nepřítomně před sebe anebo z oken způsobem, kterému se běžně říká „čumění“. Já jim rozumím. Rostou jim kosti, a to bolí. Rostou jim nehty a vlasy, a to všechno taky moc bolí, ale hlavně jim roste duše, a to bolí nejvíc, a ke všemu je v nich ta duše narvaná jak v kufru, na kterej si člověk musí zvysoka dřepnout, aby vůbec zaklap zámky. Je přímo děsivý, že se na to dřív nebral ohled. Až do sedmnáctýho osmnáctýho století a eště kus devatenáctýho, a samozřejmě, že i dávno předtím, byly tyhle děcka braný jen jako malý lidi, *little people*. Prostě takový ty divný tvorové, který sou dneska už k vidění jen na různéjch reklamních letáčcích, co propagujou zahradní bazénky, kde v takovým bazénku, co má šířku dva metry a vejšku devadesát čísel, skotačí celá rodina, nemluvě o dědečkovi, kterej se za nima zvesela vrhá po hlavě. Jestli fakt do tý vody dopad, tak to muselo bejt jeho salto ultimato. Dřív to měly děti těžší, ale já tvrdím,

že lehký to teda rozhodně nemaj ani teď. A vím, o čem mluvím. Já sem totiž jedním z nich. Jak by jinak bylo možný, že se mi děje to, co se mi děje? Jak to, že se mě cizí dítě jednou v parku, kde sem si pročítal noviny, zeptalo: „Nechtěl by sis o tom promluvit?“

„Já kamkoliv vejdu a sou tam děti, tak ty děti všeho nechaj a zůstanou na mě civět...“ říkám jednou Ještěřovi.

„Jak velký?“ ptá se Ještěř.

„Sto dvacet dva centimetrů,“ říkám a rychle dodávám: „Jak mám vědět, do prdele, jak sou velký?“

„Pokračuj...“ říká Ještěř.

„Kdybych měl chobot, tak neřeknu, ale až na to, že mám fousy, se od ostatních lidí kolem zas tak nemůžu lišit. Musí to bejt zevnitř... Vlezu do tramvaje a dítě přede mnou, to samý dítě, co až doteď sedělo naprosto způsobně na klíně svý matky, se jí začne svíjet v náručí, aby na mě líp vidělo, a za chvíli jí už na klíně nesedí, ale klečí a přes rameno na mě poulí oči. Já se většinou jen tak rychle usměju a hned se radši dívám jinam, nos mívám přilepenej až na skle a snažím se vypadat jako ten, kterýho ze všeho nejvíc zajímá, co se děje venku, ale ten pohled dětskejch očí nejde nevnímat, a tak sem tam taky mrknu, jen tak se juknu, jen tak zlehýnka, a je mi při tom všem trochu hloupě a trochu mě to samozřejmě i těší, protože to znamená, že se ta

moje prapodivná schopnost eště nevypařila. A přitom vím, vím dobře, před čím nás varoval Richard Strauss, když doporučoval – spíš prikazoval – dirigentům, aby se nikdy nedívali na žestě: ‚Nikdy se na ně nedívejte povzbudivě!‘ zní jeho čtvrtý pravidlo. ‚O to víc do toho začnou prdět!!!‘

Dítě se mezitím přesune do polohy indiánskýho jezdce, kterej se sesune na bok mustanga bez sedla a přidržuje se ho v trysku jen jednou rukou za hřívu, a takhle nějak to probíhá až do doby, než se naše cesty rozdělí. Kam se vrátu, tam se za mnou přikolíbá nebo přímo přicupitá nějakej ten drobeček a vztahuje ke mně svý ručičky.‘

Ještěr poznamenal, že to se mu nezdá až tak špatný a že je to asi tím, že ty děcka prostě vycejtěj, že sem v podstatě čistá duše, a že bych na to měl bejt pyšnej, a na to já sem mu řek, že: ‚Vlezu jednou do metra, a sotva se posadím, tak do vagónu vletí nějaká mladá a ne zrovna moc hezká maminka s kočárkem, v kterým vřeští nějaký černofialový stvoření tak hlasitě, že na příští zastávce nejmíň polovina lidí z toho vagónu vypadla ven. Voni všechny děti nejsou k zulíbání, a tohle mezi ně patřilo na sto procent. Můžu ti říct, že co se řvaní týče, byl tenhle mrňous naprostej šampión. Seděl sem těsně u něj, a tak sem se jen trochu předklonil a snažil se zachytit jeho pohled svým uklidňujícím zrakem, ale čert ví, snad, že bylo hrozný dusno, anebo je taky možný, že těma svejma

štěrbinkama, co měl místo očí, už nevnímal vůbec nic, já nevím, čím to bylo, ale nedal a nedal pokoj a mě napadla věc, který sem pozdějc hořce zalitoval, a sice to, zazvonit před tím vrásčitým ksichtíkem svejma klíčkama. Přesně jako chrastítkem. Zacinkal sem s nima jednou, dvakrát, a nic. Přidal sem a přešel do nepřetržitýho zvonění, a ten spratek najednou ztichnul. Ty jeho vlhký, napuchlý čingischání škvírky se zahleděj na svazek před jeho nosíkem a pak, a to tak bleskurychle, že sme tomu ani matka, ani já nemohli zabránit, děcko popadlo oběma ručičkama ten můj svazek a křečovitě ho sevřelo v pěstičkách. Usmál sem se na tu ošklivou maminku a ona na mě. Spratek v kočárku se uklidnil natolik, že začal připomínat normální dítě.

„My budeme vystupovat...“ pronesla najednou ta maminka a sehnula se nad kočárkem... Měla mizernou auru. To já poznám hned.“

„A co to dítě?“ zeptal se Ještěr.

„Její dítě bylo momentálně bez aury.“

„Asi bylo na auru eště moc mrňavý...“ řek Ještěr zamyšleně.

„Možná...“ pokejšval sem hlavou. „Hlavní je ovšem to, že sem až po chvíli pochopil, že to, co mi furt opakuje, se nějakým způsobem vztahuje víc ke mně než k tomu dítěti, a až pak mi došlo, že její neustálý ‚Nejde to! Nejde to!‘ nějak souvisí s mejma klíčkama. Nejdřív

sem řek: ‚To je jedno...‘, což bylo špatně a pravdu měla ona, která zvolala: ‚To není vůbec jedno! Dyť sou to vaše klíče, ne moje!‘

‚Klíče?!‘ zbystřil sem.

‚Ježíši, to je trapas!‘ zvolala a blejškla po mně nevrle očima. ‚On mu tam uváz prstíček...‘

‚Prstíček?‘ opakoval sem po ní jako imbecil a s úsměvem sem se sklonil nad kočárek.

‚Nezlobte se, ale my teď musíme vystupovat... Co budete dělat?!‘

‚Nic...‘ řek sem, ‚vystoupím s váma a mrkneme se na to v klidu...‘

‚To ste tomu teda dal!‘ řekla spíš suše než nějak nervózně a najela si s kočárkem před dveře. ‚To se vám fakt povedlo!‘ prohodila ještě jednou přes rameno a já, blbec, ještě řek, že to nic... chápeš to? Já se ještě vmlouval za svou dobrotu... A pak sme zůstali stát na peróně a já si nasadil svý brejle nablízko, abych se moh pořádně podívat, co se vlastně děje, a jak sem to tak opatrně zkoumal a snažil se tomu dítěti pomoct od svejch klíčů, čili pomoct hlavně sám sobě, tak mi najednou došlo, že tohle je mnohem vážnější situace, než sem si původně připouštěl. Já mám totiž na kroužku s klíčema taky malou baterku MagLite, mrňavej kroužek baterky nastrčenej na větším kroužku klíčů, a právě v tom malým kroužku teď vězel malíček toho skřeta.

„Co budete dělat?!“ zeptala se mě ta maminka drze. Žádný co ‚budeme‘ dělat, ale co prej ‚vy‘. Tak sem řek, že zavoláme policii, ať nám nějak poraděj.

„To nepude!“ vyhrkla.

„Tak si nechám vaše dítě jako přívěsek na klíče...“ řek sem, ale moc dobrej fór to soudě podle jejího výrazu asi nebyl, tak abych to napravil, tak sem rychle dodal: „To já jen tak vtipkuju, aby bylo veselo, ve skutečnosti by bylo nejlepší zajít ke kováři, aby se na to mrknul.“

„Ke kováři?!“ vytřeštila na mě oči.

„Nebo k lékaři... k chirurgovi... myslel sem k chirurgovi, aby to nějak přeštíp, ne aby snad rovnou chlapci amputoval...“

„Nic lepšího vás nenapadá?!“ zeptala se mě otráveně. „Já totiž, vážený pane, pospíchám...“

„Taky by šlo, že bysme jeli ke mně domů, já bych si odemk tak, že bych vaše děcko dvakrát otočil kolem jeho osy, protože já vždycky zamykám na dva západy, a pak byste si mohli dělat, co uznáte za vhodné...“

„Kdo se vás vo to, proboha, prosil...?!“ probodla mě nenávisným pohledem.“

„To já znám! To mně se jednou stalo na pískovišti se Sofinkou,“ předklonil se ke mně Ještěr, kterej se chlubí tím, že už je několikanásobnej dědeček, takže už je vlastně praještěr, „že povídám jedný taky takovýhle pošahaný matce, respektive její dcerunce: ‚Vrátíš nám lopatičku?‘

My už musíme domů na oběd...‘ A ta její dcerunka, že ne, a nechtěla nám tu lopatičku dát, a najednou mi ta její matka povídá: ‚Tohle od vás není, pane, seriózní! To jste měl říci nejméně pět minut před vaším plánovaným odchodem. Taková jsou tu pravidla...‘ A víš, co já na to? Poslal sem tu krůtu do prdele i s celejma jejíma pravidlami pískoviště.“ Pak se napil a povídá: „No a jak to teda dopadlo?“

„No, stáli sme tam ještě nějakou chvíli, kolem nás davu lidí, a ten její vopičák, jak usnul vyčerpáním, tak nějak splasknul nebo co, a vona mu ty klíče nakonec z toho prstu stáhla. Hodila mi je málem pod nohy a odpocho- dovala i s tím kočárem. Že já vůl se snažím furt někde něco napravovat...“

„To máš recht...“ prones Ještěř, „ty si byl v tomhle vždycky takovej divnej... rozporuplněj, takovej jako... jak bych to řek? Takovej jako věčnej optimista s několika pokusama o sebevraždu, nebo co... takovej jako ten: ‚Všechno dobře dopadne, řekl a rozplakal se...‘ jestli teda chápeš, co ti tím chci říct.“

„Tak ti teda díky...“ řek sem.

„Těžko se to definuje...“ řek zamyšleně Ještěř.

„Na usmířenou!“ zved sem pŕllitr.

„Na usmířenou!“ pozved Ještěř ten svŕj.

Takhle pošahaně si spolu připíjíme už léta.

■ S proutkařením sem začal někdy začátkem osmdesátých let. Bylo to zhruba v té době, co sem skončil s pravidelným ranním cvičením se siličem svalů, což byly takový ty pružiny, co ste je napínali před sebou, až vám duněly o hrudní koš, a podle chuti a momentální situace ste ubírali nebo naopak přidávali péra. Myslím, že nejvíc jich bylo pět, ale já natahoval stěží tři a dvě zbejvající sem prakticky nikdy z krabice nevytáh. Tu sem měl uloženou pod skříní a mluvím o tom proto, že co sem si takhle jednou poránu těma pérama skříp vlasy, protože někdy sem cvičil i za hlavou, tak sem celej ten krám vyhodil, ale to až potom, co sem si musel nůžkama upižlat ty chycený vlasy, což sem prováděl, jestli si dobře vzpomínám, vleže na břicho a za hlasitýho sténání, protože to byla hrozná bolest, to sevření těch tří ocelovejch pružin a to stříhání jakbysmet. Jenom než sem tenkrát našel nůžky, mi trvalo snad hodinu a pak to kudlání za hlavou, řeknu vám, takhle sem se už dlouho nezasmál... No a když sem se té hrůzy konečně zbavil, tak sem ty péra, který se mi zahryzly do vlasů, vyhodil oknem na dvorek, kde s kovovým zachrastěním přistály někde u popelnic. No a na ty dvě pod skříní sem si vzpomněl až mnohem pozdějc.

Bylo to v letech, kdy to byla samá akce Brontosaurus a samej kroužek mladejch ochránců přírody a kroužkama mladejch archeologů se to všude jen hemžilo,

a byly hlasy pro a taky byly hlasy proti, který říkaly, že tyhle kroužky sou stejně nebezpečný, jako kdyby byl někde v nemocnici kroužek mladejch chirurgů, ale tohle byla jiná, protože známej, s kterým sem se tenkrát náhodně zastavil na kus řeči na Flemingově náměstí v Dejvicích, mluvil o proutkařích a já, jak sem to zaslech už skoro na odchodu, tak sem zpozorněl a řek sem: „Moment! Proutkaři?!“, a když ten můj známej pokejval s úsměvem hlavou s tím, že: „No fakt, proutkaři... ty bys jel?“, tak sem řek, že jasně, že bych jel, že to je víc než jistý, a nejenom že sem to tehdy řek, já sem to taky udělal.

■ Jak popsat lidi, s kterejma sem se v Kurzu proutkařství SSM („pod hlavičkou“, jak se tenkrát s oblibou říkávalo) setkal? Já vážně nevím... Nejbliž k tomu by snad mohlo bejt „Spolek absolutních pomatenců“, ale i tak je to jen přibližný. Už na seznamovací večeri v Mariánskejch Lázních mi došlo, že o tomhle prostě musím někdy někomu podat zprávu. Poslat nějakej varovnej moták do relativně střízlivýho světa. Říkám: „Relativně...!“ Přišel sem dolů do jídelny jako jeden z prvních a sed sem si ke dveřím, protože já, jakožto klaustrofobik středního kalibru, si vždycky pečlivě hlídám únikový cesty a doběhový vzdálenosti do bezpečí. Zním horší případy, než sem sám. Zním jednoho, co si

ani nezavazuje tkaničky u bot. No nic. Sedím a říkám si, co se vlastně děje, protože představte si, voni se sem trousej a v rukách třímaj siderický kyvadylka a s těmahle kyvadylkama si vybíraj místa u stolu, což bylo docela vtipný, protože sem si několikrát všim, že některejm se určitý místa nezamlouvaly a pro druhý byly v pořádku, takže nazdar objektivito, jenže to nebylo ten večer zdaleka všechno. Pozoruju to divadlo s mírně pobavným výrazem, protože to eště bylo v době, kdy bych na podobný nesmysly nevěřil ani náhodou. Pochopte, já sem se sem jel podívat čistě ze studijních důvodů, což oni samozřejmě taky, jenže já přijel spíš studovat ty blázny samotný. Chlap, co si sed vedle mě, mi mezi všechny ty ostatní ani trochu nezapadal a zdálo se mi, že se kolem dívá stejnejma brejlema jako já. Žádný siderický kyvadylko. Jenom se mě slušně zeptal, jestli je vedle mě volno, a když sem mu – samozřejmě, že taky slušně – odpověděl, že ano, tak se usadil.

„Dneska přijde sám mistr...“ řek a usmál se na mě, jako kdyby mi šťastně oznamoval, že právě dneska se bude podávat specialita šéfkuchaře.

„Mistr?!“ zeptal sem se nechápavě až tupě.

„Profesor RNDr. PaedDr. František Kahuda, CSc.“ řek, aniž by se na mě při tom podíval, a usmál se. Chvíli sme oba mlčeli a pozorovali ostatní. Jediná servírka roznášela po okolních stolech studený mísy s nářezem

našedlýho vepřovýho masa, sýrem a okurkama k tomu, a když to položila i před nás, zeptala se, co budeme pít, a my svorně prohlásili, že samozřejmě pivo, a já nestačil než žasnout, protože některý z těch bláznů kolem nás si pomocí siderickéjch kyvadýlek prověřovali i ty mísy a k mýmu naprostýmu úžasu je pár z nich od-sunulo ostentativně stranou, na znamení, že tohle oni tedy rozhodně nebudou.

„Copak může bejt nějaký místo tak patogenní, že tam nemůžete jíst vepřový...?!“ otočil sem se na chlapa vedle sebe a on mi odpověděl, že: „Čistě teoreticky může existovat patogenní zóna, v který se to prase, z něhož je tenhle nářez, pohybovalo,“ a nabodnul si kus masa na vidličku, „dokud se ovšem pohybovat mohlo... Ale těchhle lidiček si moc nevšímejte, to jsou blázni...“ dodal se shovívavým úsměvem na rtech. Teprve pak ke mně natáh svou pravici a řek: „Václav,“ a já mu řek něco málo o sobě a popíjeli sme pivo a čekali, co bude dál. Zapomněl sem zmínit, že tou dobou byly Mariánský Lázně celý pod sněhem, což bude zakrátko dost důležitý.

Když servírka sklidila prázdný mísy – ty plný sme si s panem Václavem přenesli k nám na stůl –, vešel do místnosti sám guru František Kahuda a spolu s ním i všechny jeho tituly a sálem se rozleh uctivej vítací potlesk. Pan profesor nás všechny pozdravil, omluvil se za krátký zpoždění a pak nás seznámil s programem na

příští den. Naším úkolem se zdálo být hledání pramenů v blízkým okolí, pramenů, který z různých důvodů netečou, ačkoliv by měly, nebo někam zmizely, ale, jak říkal pan profesor: „Určitě tu jsou!“ A taky nám sdělil, že po večeři si vyzkoušíme, jak sme na tom, co se týče našich mentálních energií, protože pan profesor Kahuda se už od padesáteř let věnoval problematice mentální energie a její využitelnosti v praxi. Já osobně sem ho v těch Marjánkách viděl poprvé, ale samozřejmě, že o jeho teorii mentionů a psychonů sem věděl. Některý lidi mu v té době říkali „bolševickej čaroděj“ a „mystik marxismu-leninismu“, některý se tomu všemu jen smáli a překřtili ty jeho mentiony na dementiony. Mě teď zajímalo hlavně to, že sme se díky lidem, co usoudili, že s jejich mísama není něco v pořádku, nacpali s panem Václavem k prasknutí, a tak sme se rozhodli, že aby nám nebylo pozdějc těžko od žaludku, bylo by dobrý dát si panáka či dva.

Profesor nám s úsměvem prozrazoval, že pro nás připravil společenskou hru, při který budeme venku před hotýlkem, kde sme byli ubytovaný, určovat objekty, který tam jeho asistent před chvílí zahrabal do sněhu a jednotlivý hromádky označil čísla, a že my teda pudeme ven a s našima proutkama – v mým případě s ocelovou pružinou od siliče svalů – a siderickejma kyvadýlkama budeme pátrat, kde co je. Že od čísla jedna

až po šest na papíru označíme místa, kde se podle nás nalézají kladivo, starý budík, jabko, dřevěná lékárnička, porcelánový popelník s ledním medvědem a láhev bohemky, což byla současně i cena pro vítěze. V sále to po těch slovech radostně zašumělo, a jakmile dal asistent profesora Kahudy pokyn, všichni se vzrušeně vyhrnuli ven. V celý jídelně jsme zbyli akorát já a pan Václav, a tak jsme zasedli k jednomu stolu s pěkným výhledem ven a pozorovali, jak tam ostatní bloumají s virgulema před sebou. V nočním osvětlení lampy nad vchodem vypadali některý z nich skoro strašidelně. Někomu se virgule ohejbal prudce dolů, jinému zas nahoru, protože to je u každého jiné, a byl tam taky jeden mladík se slečnou, který měli společně milenecký proutek, který třímali mezi sebou a drželi se při tom za volný ruce.

Seděli jsme s panem Václavem každé nad svým papírem, který nám předtím podal asistent, na což mi pan Václav, hned jak ten panáček odhopkal za ostatními, jen řekl: „Já nevím jak vy, ale já na to seru...“ a já přitakal, že já taky, a dali jsme si po dalším kalíšku becherovky, a když jsme ho do sebe hopli, tak jsme si ty své papíry vyplnili jen tak od stolu, a když se po čase ostatní celí promrzlí vrátili dovnitř a dechali si do dlaní, tak to my dva jsme už seděli nalahko v košilích, ačkoliv v jídelně nebylo rozhodně nijak přetopeno, a odevzdali jsme asistentovi ty své testy, a já to zkrátím – vítězem